

İBADETLERDE TAKVA ŞUURUNA SAHİP OLMAK

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı rahmeti bereketi üzerinize olsun. Allahu Teâlâ hazretleri haccınızı, umrenizi, ziyaretlerinizi; ibadetlerinizi, taatlerinizi, hayırlarınızı hasenâtınızı; zikirlerinizi, tesbihâtınızı ahsen ve etemm olarak makbul eylesin.

İslâm'ın en muazzam ibadetlerinden birisi olan hac ibadetini yapmak üzere dünyanın en mübarek yerine, en mübarek zamanda bizi ulaştıran Rabbimiz'e sonsuz hamd ü senâlar olsun. Öyle bir mekânda bulunuyoruz ki buralarda Hz. Âdem atamızla Hz. Havva anamızın bile hatıraları var. Buralarda dolaşmışlar. Öyle yerlerde bulunuyoruz ki İbrahim *aleyhisselam* dolaşmış, Nuh *aleyhisselam* gezmiş. Öyle yerlerde ibadet ediyoruz, namaz kılıyoruz ki secde ettiğimiz yerlerin altında yetmiş tane peygamberin kabri var, diye söyleniyor. Daha nice nice hayırların, faziletlerin olduğu ifade ediliyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyurmuşlar ki;

a. Kabe'de Yapılan İbadetlere Kat Kat Sevap Yazılır

“Burada yapılan bir ibadet, başka yerlerde yapılanlara göre yüz bin misli daha sevap!”

Başka, çeşitli rivayetler de var. Ama sevapların çok, kat kat fazla verilip yazıldığı bir müstesna mahalde; ömürde insanın eline belki bir defa geçecek olan ve çok insanların da arzu etmesine rağmen gelme imkânı bulamadığı yere gelmeyi Allah bize nasip ve müyeser eylemiş. Muazzam bir ibadeti yapmanın içindeyiz. Öyle bir yere geliyoruz ki gelirken dünyevî elbiselerimizden soyunuyoruz. Bir üstümüze, bir belimize örtü alarak baş açık yalınayak geliyoruz. Allahu Teâlâ hazretlerinin yeryüzünde ilk defa bina etmiş olduğu bir ibadethaneyi ziyaret ediyoruz.

Bismillâhirrahmânirrahîm

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا
وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

*İnne evvele beytin vudia li'n-nâsillellezî
bi-bekketi mübâreken ve hüden li'l-âlemîn.¹*

İnsanlar için ilk defa kurulmuş olan ibadethane şu Kâbe'nin olduğu yer! Orayı Allahu Teâlâ hazretleri meleklerle işaret ettirmiş, peygamberlere inşa ettirmiş; asırlardır mü'minlere ziyaret ettiriyor. Bahtı olan, nasibi olan, Allah indinde mükâfata ermesi mukadder olan kimseler nice uzak diyarlardan kalkıp buralara geliyorlar.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bunları şu bakımdan söylüyorum:

Şuradaki günlerimiz sayılı. Sayılı gün çarçabuk geçer ve bu fırsatlar kaçtı mı bir daha ele geçmez. Zamanımızın bilhassa burada kıymetini çok iyi bilmemiz lazım. Zamanımızı boş şeyle geçirmemeye dikkat etmemiz lazım. Malayani, bir faydası, bir sevabı olmayan işlerden ve çalışmalardan ve boş faaliyetlerden son derece sakınmamız ve zamanımızı her bir saniyesi milyonlar kıymetinde diye düşünüp öyle geçirmeye gayret etmemiz lazım.

¹ 3/Âl-i İmrân, 96.

Burada sevapların fazla olduğunu bütün hoca efendiler söyler ama burada bir şey daha vardır: Günahlar da kat kat fazla olarak yazılır ve hatta burada insanın kalbinden, gönlünden kötü şeyler geçirmesine bile günah yazılır. Burada insan kalbine öyle sahip olacak ki içinden kötü duygu bile geçirmeyecek, kötü düşünce bile geçirmeyecek. Daima güzel şeyleri düşünecek. Daima zihnini en hoş şeylerle, en sevaplı, en temiz duygularla Allah'ın rızasına en uygun şekilde geçirmeye gayret edecek.

b. Haccı Mebrur Yapabilmek

Leyse lehû cezâun ille'l-cenneh.

Hacc-ı mebrur, zedelenmemiş, iyi, sağlam, tamam bir hac yapılabilirse şayet böyle bir haccın mükâfatı cennetten başka bir şey değil! Mebrur haccı yapabildik mi mükâfatı cennet!

Haccın mebrur olması için bütün ibadetlerin ruhu olan takvâya hepimizin çok sağlam bir şekilde riayet etmesi lazım.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri Ebû Said el-Hudrî hazretlerinin

rivayet ettiği bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki;

عَلَيْكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، فَإِنَّهَا جَمَاعُ كُلِّ خَيْرٍ

Aleyke bi-takvâllahi. “Sana takvâyı tavsiye ederim.” *Fe innehû cimâu külli hayrin.* “Çünkü o her hayrın kendisinde toplandığı bir husustur. Her türlü sevabın mükâfatın kaynağıdır.”

O hâlde takvâyâ riayet etmemiz lazım. Buradaki ibadetlerimizde takvâyâ riayete etmemiz lazım.

Kur’ân-ı Kerîm’de âyet-i kerîmede Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

İnnemâ yetekabbelullâhu mine’l-muttakîn.

Hız. Âdem *aleyhisselam*’ın iki oğlu iki ibadet yapmış, iki kurban takdim etmiş. Birisinden kabul olmuş, birisinden olmamış. Kabul olanın kabul edilme sebebi takvâ ile yapılması. Kabul olunmayanın ibadetinin kabul olmama sebebi takvâsızlık.

Bismillâhirrahmânirrahîm

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ^٢

*Kütibe aleykümü's-siyâmu kemâ kütibe
alellezîne min kabliküm lealleküm tettekûn.*²

Oruçta da işin can damarı, ruhu, esası,
hedefi takvâ.

*Lâ tübtilû sadakâtikum bi'l-menni ve'l-
ezâ.*

Başa kakarak minnet ederek eza vererek
yapıldığı zaman zekâtın da sadakanın da se-
vabı kalmıyor; zekâta da işin aslı, esası yine
takvâ!

Hacda da işin aslı, esası, temeli takvâ!

Tasavvufun da zaten ana hedefi takvâ!
Nefsi ıslah etmek, ayıplardan, kötü huylardan
kurtarmak, insanı takvâ şuuruna sahip etmek!
İşin aslı, esası, bütün ibadetlere can veren,
renk veren, nur veren, ecir kazanmaya sebep
olan şey takvâ!

Asansör çalışıyor, lambalar var, fırınlar,
ısıtıcılar var, radyolar var, mikrofonlar, ho-
parlörler var...

² 2/Bakara, 183.

Bunlar neyle çalışıyor?

Cereyanla çalışıyor. İşte bunun gibi, takvâ da cereyan gibi. Cereyan oldu mu bunların hepsi çalışıyor. Asansörle yukarı çıkıyor-sun. Sesi duyuyorsun. Yemeği fırında pişiriyorsun. Işıktan istifade ediyorsun... Cereyan olmadı mı hepsi boş bir kalıptan ibaret kalıyor, kıymeti olmuyor. İbadetlerin de aslı esası takvâdır!

Takvâ ne demek?

Burası bir umumî toplantı yeri olduğu için Ümmet-i Muhammed'in her tipten, her yaştan, her cinsten mensubu geliyor. Harem-i Şerîf'e baktın mı müze gibi, kavimler müzesi gibi; her çeşit insan var. Burada İslâm'ın en önemli olan esaslarını, en önemli hususları mutlaka çok iyi öğrenmemiz ve öğretmemiz lazım. Burada buna çok büyük ölçüde riayet etmemiz lazım. Kadınları görüyoruz, örtünmüş, başında örtü var, eteği uzun vs. [ama] göğsünü açmış, göğsü görünüyor. Erkekleri görüyoruz, bıyığını azaltmış, sakalını uzatmış, kılığını kıyafetini düzeltmiş ama hareketleri takvâyâ uygun değil.

O zaman ibadetler cereyansız elektrik cihazları gibi boş kalıplar hâlinde kalıyor,

kıymeti olmuyor. Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inde bize takvâyı pek çok âyet-i kerîmelerle emretmiş. Zaten onları öğrenmiş olmamız lazım, içimize yerleştirmemiz lazım. Her yaptığımız işi takvâyâ uygun yapmamız lazım.

“Gittim, çarşıdan alışveriş yaptım. Adam yanlış para verdi ama ben; ‘Fazla verdin, al kardeşim.’ dedim, çıkarttım.”

Niye?

Takvâdan! Haram para bana geçmesin!

Adam malını tarttı, üstüne birazcık daha koydu; teraziyi ağdırdı.

Neden?

Terazinin hakkı geçmesin!

Şahit mahkemeye çıktı. Akrabasının aleyhinde ötekisinin lehinde dobra dobra konuştu.

“Niye benim aleyhimde şahitlik ettin?”

“Allah'tan korkarım ben! Yalan söyleyemem, Allahu Teâlâ hazretleri sorar.”

Her şeyin aslı esası temeli:

Fe innehû cimâu külli hayrin.

Her hayır oradan kaynaklanıyor. Bir insanın asaletli, kaliteli, ahlâklı bir insan olması takvâ ile mümkün. Bir ibadetin makbul bir

ibadet olması takvâ ile mümkün. Orucun kabul olması takvâ ile mümkün. Haccın kabul olması takvâ ile mümkün...

Onun için bizim her işimizde, her attığımız adımda, her sözümüzde; oturmamızda kalkmamızda, yatmamızda, uyumamızda uyanmamızda takvâ şuuruna sahip olacağız.

Takvâ ne demek?

Hz. Ömer *radiyallahu anh*, Übeyd b. Kâb *radiyallahu anh*'a sormuş:

“Takvâ nedir, ne dersin? Senin bu hususta anlatımın ne olacak, nasıl tarif edebilirsin?”

“Yâ Ömer! Sen dikenli bir tarlada yürümedin mi?”

“Yürüdüm.”

“Ne yaptın?”

“Dikenlere takılmasın diye eteklerimi topladım. Ayağım dikenin üstüne basmasın diye bastığım yere dikkat ettim. Ayağım kanamasın, yırtılmasın elbisem, derim çizilmesin diye dikkatli bastım, dikkatli yürüdüm. Pürdikkat etrafıma bakınarak yavaş yavaş, sakınarak yürüdüm.”

“İşte takvâ budur.” diyor.

Biz de böyle yapacağız. Otobüse binerken Harem-i Şerîf'e girerken Harem-i Şerîf'ten çıkarken namazı kılarırken arkadaşımıza yer verirken bulunduğumuz binadaki günlük yaşayışımızda, uykumuzu uyanıklığımızı vs. hepsini tanzim ederken titiz müslüman olacağız. Yaptığımız şeyi Allah'ın gördüğünü ve Allah'a beğendirmemiz lazım geldiğini, "Allah'a şu ibadetimizi mutlaka beğendirelim de Allah sevsin, ona göre yapayım..." diye her şeyi ona göre yapmamız lazım. Kesemizin ağzını açıp hayır hasenât yapmamız lazım. Bir insana acaba nasıl bir hayır yapabilirim de gönlünü nasıl alırım, diye onun çaresine bakmamız lazım.

Medine-i Münevvere'deyiz. Adamın birisine yer vermediler. Oturacak yer yok. Ayağa kalktılar, safta yer vermediler. Adam çok perişan oldu. Ben "Gel buraya." dedim, yanıma aldım. Adam ağlıyor.

Mescit benim değil ki! Mescit zaten Allah'ın mescidi.

"Gel yanıma. Ben de biraz sıkışıyorum. İki dakika sabrederiz."

Ben de sıkışıyorum, o da kılar. Ben onun yerinde olsam ben sıkıntı çekecektim. Adam

ağlıyor. O kadar makbule geçti. Adama köşk bağışlasan o kadar makbule geçmez. Her şeyin bir yeri var, makbule geçtiği zaman var.

Bir kere hiç kimseyle münakaşaya girmemek lazım. Kalbini temiz tutmak lazım. Herkesin iyiliğini istemek lazım. Herkese iyilik yapmanın çaresine bakmak, gayret etmek lazım.

c. Müslümanın Rubanlığı Cihaddır

Takvâ aleyke bi-takvllah fe innah cimi kll hayr ve aleyke bi'l-cihd.

Ve aleyke bi'l-cihd.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* cihadı tavsiye etmiş.

Ve inneh rahbaniyyet'l-mslimn.

“ünkü müslümanların ruhbanlığı cihattır.”

Eski insanlar Allah korkusundan tenhalara çekilmişler. Dağ başlarına gitmişler. Cemiyetlerden kaçmışlar mağaralara girmişler. Uzlet yerlerinde, manastırlarda ibadet etmişler, sevap kazanmaya çalışmışlar.

Ruhbanlık, ruhban, rahip...

Rahip ne demek?

“Korkan” demek.

Takvâ ne demek?

Takvâ da “korkmak, çekinmek” demek. Aşağı yukarı birbirine yakın.

Rahip; Allah’tan korkuyor, gûnahtan korkuyor. Gûnahtan kaçıyor, dağ başlarında mağaralarda yaşıyor. Aman zararlı bir şey olmasın falan diye haramlardan kaçıyor.

Bizim dinimizde cihat ruhbanlık sayılmış. Allah’tan korkuyorsan sevap kazanmak istiyorsan cihat edeceksin. Cihada hazır olacaksın. Cihadı seveceksin. Kendin fırsat oldu mu cihat edilen yere gideceksin. Bu hususta hepimizin bildiği hadîs-i şerîfler var.

Düşmanla cihat gerekiyor: Nahcivan, Karabağ, Bosna, Hersek, Hindistan, Pakistan, Afrika’nın filan diyarı, Afganistan... derken cihat bizim hudutlarımıza kadar geldi. Cihat etmek için evini barkını terk edip oralara giden kardeşlerimiz de var. Allah ecirlerini çok eylesin. Ama cihat, bir ceht sarf etmek demek. Ter dökmek, gayret sarf etmek demek.

Cihadın en büyüğü insanın kendi nefsiyle olan cihattır. Cihadın en büyüğü insanın kendi kendisiyle mücadele etmesidir. Kendisinin içinde arzuları var istekleri var, dilekleri, temennileri var, keyifleri var, nefsanî arzula-

rı, şehevani arzuları, şeytanî şeyler var. Onların karşısında durup onlara mâni olup onları yapmamak, onları engellemek, dizginlemek de cihadın en büyüğü olmuş oluyor.

İnsan her zaman cepheye gidemez ama her zaman nefsi düşman olarak karşısında, şeytan her zaman karşısında! Hele hacının haccını iptal ettirmek sevabını kaçırttırmak, günahlara sokmak için etrafında kurt gibi dolaşır.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz; “İnsanoğlunun kurdu şeytandır!” diyor.

İnsanoğlu kuzu gibidir, onun kurdu da şeytandır. Uluyarak onun etrafında dolaşır, fırsat buldu mu atlar, parçalar. Kurt kuzuyu parçalar.

Şeytan insanı ne yapar?

Günaha sokar.

Nasıl günaha sokar?

Nefsinin arzularını kışkırtırır, günahları sevdirttirir, günahı meylettirir; öyle sokar. Onun için onlara mâni olacağız. Sinirlenmeyeceğiz, gazabımıza hâkim olacağız. İçimizdeki duyguları tutacağız.

Hac, cihada aşağı yukarı denk olan bir ibadet!

“Bir insan ömründe hiç cihat etmemişse haccetmişse cihada gidecek. Ama hac vazifesini yapmamışsa -farz olduğu için- cihat değil, önce haccını yapacak!” diye Efendimiz’in tavsiyesi o tarzda!

Büyük alimlerimizden Abdullah b. Mübârek hazretleri, evliyâullahtan, Allah şefaatine erdirsin. Cümle geçmişlerimizle beraber büyüklerimizle beraber onlara da makamlarının üstüne makamlar ihsan eylesin. Nurlarını ziyade eylesin. Mertebelerini âlâ eylesin. Himmet ve teveccühlerine bizleri nâil eylesin. Bizi sevdiği kullarının yolunda eylesin.

Mübarek bir sene hacca gelirmiş, bir sene ticaret yaparmış, bir sene de cihada gidermiş. Üç iş yapıyor. Bir sene hacca geliyor. Zaten Horasan’dan buraya altı ay gelecek. Haccını yapacak, altı ayda gidecek; bir sene gidiyor. Geçimini sağlamak için bir sene de ticaret yaparmış. Bir sene de kalkar cihada çıkarmış. Bizim Anadolu’ya filan çok gelmiş.

d. Takva-Cihat-Ruhbanlık İlişkisi

Bu Anadolu kolay kolay kâfirlerin elinden alınmadı. Verir mi elin adamı sana tarlasını, bahçesini, bağını bostanını? Şehrini kasabasını verir mi?!.. Söke söke alındı, cihat ede ede alındı. Böyle çalışmışlar.

Aleyke bi-takvâllah.

Peygamber Efendimiz; “Takvâyı size tavsiye ederim, sana tavsiye ederim.” diyor.

Çünkü her hayrın kaynağı bu! Takvâyı öğreneceğiz, takvâlı müslüman olacağız. Titiz ve dikkatli müslüman olacağız.

Cihadı tavsiye ediyor çünkü bu ümmetin ruhbanlığı cihat!

“Ama şu anda burada düşman yok...”

Düşman zaten 25 kilometre uzakta bir kapıda durdurdular, arabaları kontrol ettiler. Diyorlar ki;

“Gayrimüslimler bu tarafa geçemez! Burası Harem mıntıkasıdır, harem mıntıkasına gayrimüslim giremez!”

إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا

*Inneme'l-müşrikûne necesün.*³ “Müşrikler pistir!” *Felâ yekrebu'l-mescide'l-harâme ba'de âmihim hâzâ.* “Bu yıldan sonra o pisler Mescid-i Haram’a yaklaşmasınlar. Burayı ayaklarıyla, mevcudiyetleriyle pis etmesinler!” diye bu harem mıntıkasına gayrimüslim, müşrik sokulmuyor.

Mü'minler girebiliyor, elhamdülillah. 25-20 kilometre mesafeden daha buraya kimse sokulmuyor. Burada kâfir yok. Ancak tek tük müsaade almış mühendis, uzman vs. olabilir. Ama esas itibariyle gayrimüslimlerin girmesinin yasak olduğu bir yer.

Burada hangi düşman var?

Ezelî düşman şeytan var!

Hangi düşman var?

Yanımızdan hiç ayrılmayan nefsimiz var! Bizim kendimiz; bizimle beraber yaşıyor, bizimle beraber bu dünyadan ayrılacak: nefis!

Bu nefsi zaten şimdiye kadar terbiye etmemiz lazımdı bizim. Bu nefsi, kötülükleri emreden nefis hâlinden çok daha önce değiştirmemiz lazımdı. İçimizden kötülük gelme-

³ 9/Tevbe, 28.

meye başlaması lazımdı. Çünkü biz evliyânın yolundayız.

Madem evliyânın yolundayız, niye bu nefsimizi hâlâ kötülük isteyen bir nefis hâlinde tutuyoruz? Niye nefs-i emmâreyi değiştirememişiz? Niye terbiye edememişiz?..

Nefs-i emmâre değişecekti. Nefs-i levvâme; kusurlarını anan, anlayan, kendisinin içinde kendisine düşman bir varlık olduğunu bilip de onunla mücadele eden bir insan hâline gelecekti. Bunda da mücadelesinde başarı sağlayıp Allah'ın sevgisini kazanıp Allah'tan kendisine işaretler, nurlar, ilhamlar gelmeye başlayacaktı. Nefs-i mülheme olacaktı.

فَالْهَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوِيهَا

*Fe elhemehâ fucûrehâ ve takvâhâ.*⁴

Nefis ıslah olacaktı, değişecektik.

“Bu kim?”

“İskenderpaşa'nın dervişi.”

“Oranın dervişi böyle olur, mâşaallah! Kale gibi sağlam, lokum gibi tatlı, pamuk gibi yumuşak, su gibi duru...”

⁴ 91/Şems, 8.

Herkesin böyle demesi lazım.

Olamamışız, nefs-i emmâre hâlâ direk gibi ayakta! Olmaz, değiştirmesi lazımdı. Mutmainneye ulaşmayınca selamet yok. Mutmainne olacak, düze çıkacak. Tırmanacak tırmanacak, düze çıkacak. Sağlam bir müslüman olacak. İş dışı nur olacak. Her şeyi hayır olacak. Sözü güzel olaca, özü güzel olacak. Kalbi temiz olacak. Ahlâkı herkesin hayranlık duyacağı gibi olacak.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyuruyor ki;

Ulemâ-yı râsihîn kimdir?

Âl-i İmrân sûresinde methedilen alimler!

وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

*Ve'r-râsihûne fi'l-ilmî yekûlûne âmennâ bihî küllü min indi rabbinâ ve mâ yezzekkeru illâ ulu'l-elbâbi.*⁵

Bu ulemâ-yi râsihîn kimdir?

Dili doğru olan, kalbi temiz olan, ahlâkı güzel olan kimsedir! Yoksa çok bilgisi olan

⁵ 3/Âl-i İmrân, 7.

kimse değil. Bilgisi çok olup da tatbik etmiyorsa o onun için vebaldir. Demek ki ıslah ettiysek mutmainne seviyesine getirebildiysek her şey hayır hâline gelebilmişse ne güzel. Ama o hâle gelememişse etrafımızda aç kurt gibi dolaşan şeytan var. O bizi her an pusuya düşürebilir, her an bizi avlayabilir. Dişleri bizden keskin, pençeleri bizden daha kuvvetli, kaçsak arkamızdan yetişir, karşı karşıya gelsek biz onunla mücadele edemeyiz. Şeytan azılı bir düşmandır. Bizden de daha kurnaz, bizi de yenmenin yollarını bilir.

Onun için ne yapacağız?

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm

Allah'a sığınacağız. Abdestli gezeceğiz.
Kul hüvallâhu ehad, Kul eûzü bi-rabbi'l-felak, Kul eûzü bi-rabbi'n-nâs okuyacağız.

Dilimiz zikirli olacak, elimizden tesbih düşmeyecek, vaktimiz boş geçmeyecek ki zikirlinin yanına yanaşamıyor. Zikir, kale gibi olduğundan şeytan yanına yanaşamıyor. Onun için daima tesbih çekerken uyuyakalacak!

Millet şimdi televizyonu seyrederken uyuyup kalıyor, maalesef. Tesbih çekerken

uyuyup kalacak, uyandığı zaman zikir ede ede uyanacak.

Bir arkadaş anlatıyor:

“Ameliyat oldum, bayıltmışlar beni. Uyandım, baktım Yâsîn sûresini okurken uyandım.” diyor.

Şuuru yokken başlamış okumaya, uyandığı zaman dilinde Yâsîn sûresi. Ne güzel, mâşaallah. Böyle içine sinmiş. Hamuru alıp şerbetin içine atarsan her tarafına şerbet girerse o zaman çok güzel bir tatlı olur. İçine şerbet girmezse; “Yahu bu hamur kalmış, bunun burası tatsız, burası kuru kalmış...” diye beğenilmez. Onun için devamlı abdestli gezeceğiz. Abdest bir kaledir, müslümanı korur.

Dilimiz Kur’ân-ı Kerîmlî ve zikirli olacak. Zaten bu hadîs-i şerîfte de buyuruyor ki;

عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، وَذِكْرِ اللَّهِ

Aleyke bi-tilâveti’l-Kur’âni ve zikrillâhi.

“Allah’ı çok zikretmek ve Allah’ın kelâmını çok okumak senin boynuna vazife olsun!”

Muhterem kardeşlerim!

e. Hac Zikir İbadetidir

Hacla ilgili âyetleri okuyup sıralasak hac, hep zikirdir. Hac, muazzam bir zikir ibadeti-
dir. Hac, dervişlerin zaferinin alametidir.

Öbür tarafta atıp tutanlar hacca gelince
ne yapıyor?

Zikir yapıyor. Başka bir şey yapmıyor.
Tasavvufun aleyhinde, dervişliğin aleyhinde,
zikrin aleyhinde... Hacca gelirken ne yapıyor-
sun efendi, anlat bakalım!

Lebbeyk Allahümme lebbeyk [diye] baş-
lıyor.

Lebbeyk, zikir! Arafat, sabahtan akşama
zikir!

فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ

*Fezkurullâhe inde'l-meş'ari'l-harâmi.*⁶

Müzdelife'ye geldiğin zaman zikir!

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ

*Fezkurullâhe eyyâmen ma'dûdâtin.*⁷

Mina da üç-dört gün kalacaksın, tepeden
tırnağa zikir!..

⁶ 2/Bakara, 198.

⁷ 3/Âl-i İmrân, 24.

Hac ibadeti Everest Dağı gibi [aşikâr] muazzam bir zikir ibadeti! Onun için elinde tesbih olacak, dilinde, gönlünde zikir olacak.

Yunus Emre kısa kısa söylemiş mübarek, çok hoşuma gidiyor. Diyor ki;

Yunus sen bu dünyaya niye geldin

Kendi kendine soruyor, zaten biliyor da maksadı bize öğretmek.

Yunus sen bu dünyaya niye geldin

Gece gündüz Hakk'ı zikretsin dilin

Evlîyâyâ uğramaz ise yolun

Göçtü kervan kaldın dağlar başında

“Kervan bir göçerse ıssız dağ başında kalırsan nereye gideceğini bile bilemezsin!” diyor.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için elinizde tesbih olacak. Diliniz, kalbiniz zikrullahla meşgul olacak.

Hangi zikri yapalım hocam?

Lâ ilâhe illallah de, Allah'ın varlığını, birliğini düşün! *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billah* de, her gücün kuvvetin Allah'ın elinde olduğunu düşün! Mülkün sahibinin O olduğunu düşün! *Allah Allah Allah...* de, Esmâ-i Hüsnâ'yı zikret! *Evrâd-ı Şerîfe*'mizi oku, dua-

ları oku, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e salât ü selâm getir!

Subhânallâhi ve bi-hamdihî subhânallâhi'l-azîm ve bi-hamdihî, lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîkeleh lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü yühyî ve yumît ve hüve alâ külli şey'in kadîr, subhânallâhi ve'l-hamdülillâhi ve lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm...

Bunlar yerleri gökleri dolduran zikirler, mizana konulduğu zaman mizanı ağır bastıran şeyler!

Etrafındaki dağların taşların cansız olduğunu sanma, boş olduğunu sanma. Evliyâullahın öyle güzel menakıbları var ki o Kâbe-i Müşerreffe'yi nasıl, ne gözle görüyorlar, nasıl tavaf ediyorlar, hacdan nasıl zevk alıyorlar, nasıl müşahede ediyorlar?.. Allah sizlere de bizlere de nasip eylesin.

Ama insan nasıl olacak?

Abdestli olacak. Gafil olmayacak, zikirli olacak. Laubali olmayacak, malayani ile meşgul olmayacak. Buraya gelmiş burası muazzam bir ibadet yeri. Zikirle meşgul olacak.

Başka?

Ve tilâveti kitâbillah.

Allah'ın kelamını çok okuyacağız!

Mümkünse Harem-i Şerîf'te bir hatim indirin. Hızlı okuyabiliyorsanız Harem-i Şerîf'te bir hatim indirin. Burada bir hatim bulunsun, 100 bin misli. Mekke'de yapılan her bir şeyin sevabı 100 bin misli. Hac için bir adım atıyorsa, 700 Mekke hasenesi veriliyor.

Mekke hasenesi nedir?

100 bin misli diyor. 700'ün 100 bin misli 70 milyon oluyor. Hac için insan bir adım attığı zaman 70 milyon sevap kazanıyor.

Diliyle bir defa *Allah* dediği zaman bunun sevabı Allah yolunda para harcamaktan 100 kat daha fazla! Allah yolunda masraf yapmak 700 misli. Bu, onun 100 katı; 70 bin. Kalbinden *Allah Allah* dersin, ağzın kapalı duruyor, kimse senin ne yaptığının farkında değil, kalbin çalışıyor. *Allah Allah Allah...* kalbin çalışıyor.

O zaman ne olur?

Kalbinden bir kere *Allah* dediğin zaman bir *Allah* deyişte sevap 4 milyon 900 bin olur.

“Dışarıdan duyulmuyor, gizli, kullara gösteriş yapmak istemiyor, şöhret peşinde değil. Bu benim rızam için zikri yapıyor.”

diye kalpten yapılan zikre 4 milyon 900 bin misli fazla [sevabı] oluyor!

Onun için ağzını kapat, kalbin *Allah Allah* desin! Zikr-i kalbîyi öğren!

Öğretmedik mi, kardeşlerimiz hâlâ öğrenmedi mi?

Ağzını kapayacaksın, içinden *Allah* diyeceksin, *lâ ilâhe illallah* diyeceksin veya başka bir şey diyeceksin! Bir tanesine 4 milyon 900 bin! Bir daha söylersen 4 milyon 900 bin daha! Bir daha söylersen 4 milyon 900 bin daha!..

İstanbul'da böyle yapsaydın bu sevabı alacaktın! Mekke-i Mükerreme'de zikr-i kalbî yapıyorsun, o zaman ne olacak? Buranın mükâfatı 100 bin misli olduğuna göre 4 milyon 900 binin 100 bin misli kaç eder?

Hesap makinesini çıkartın hesaplayın!

Milyar mı ediyor trilyon mu ediyor?

4 milyon 900 bin, yanına beş tane sıfır koyacaksınız. Hem de bir defasında. Öyle çok değil.

Muhterem kardeşlerim!

Bu akşam başka hiçbir şey aklınızda kalmasa sırf bu hatırlınızda kalsa yeter.

Kalbimden bir kere *Allah* dediğim zaman 4 milyon 900 bin, önüne beş tane sıfır; bir Allah demeye 490 milyar! Burası öyle bir yer, öyle bir yere geldiniz. Öyle bir ibadet imkânı elinizde var.

Kur'ân-ı Kerîm de okuyun!

Bir Kur'an okudunuz mu 100 bin Kur'ân-ı Kerîm hatim indirmiş gibi sevap kazanacaksınız.

100 bin yapabilir misiniz, mümkün mü?

Bizim bir Raif Efendi vardı. Belediyede müfettiş; mübarek, titiz bir adam, her şeyini kayda geçirmiş.

İlk aldığı maaştan son aldığı maaşa kadar kaç para aldığı listede var. İlk indirdiği hatimden son indirdiği hatime kadar kaç hatim indirmişse var. Kaç tane *Allah* demişse yazmış. Kaç tane *lâ ilâhe illallah* demişse yazmış. Mübarek adam, Allah cennetlik etsin, vefat etti.

Allah cümle geçmişlerimize rahmet etsin.

Hepsinin ruhlarına bir Fâtîha on bir İhlâs-ı Şerîf okuyalım.

Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin. Kabirleri nur dolsun, ruhları şâd olsun,

makamları yüksek olsun. Hatası kusuru olup da kabirde Şu anda ceza çekip azap görmekte olanlar varsa Allah azaplarını kaldırsın. Seyyiatlarını hasenata döndürsün. Ruhlarını Şâd eylesin.

Peygamber Efendimiz zikrullah ve Allah'ın kelamını okumak tavsiye ediyor. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sahih hadîs-i Şerîfinde tavsiye ediyor. Zikrullahı çok yap, diyor. Sen artık başkasının sözüne bakma! Bak ötekiler, bu işin karşısına çıkanlar dini iyi bilmiyorlar. Demek ki âyetten, hadisten, haberleri yok adamların. İbadetin ruhunu anlayamamışlar. Onun için senin elinde tesbih olsun, dilin zikirli olsun, kalbin zikirli olsun. Başka Şeye aldırma! Kur'ân-ı Kerîm'i çok oku!

Kur'ân-ı Kerîm'in en kolay sûresi hangisidir?

Kul hüvallâhü ehad!

Herkes bilir, konuşmayı öğrenmiş çocuklara bile *Kul hüvallah* öğretilmiştir.

Kul hüvallâhü ehad'ın sevabı ne kadardır?

Bir *Kul hüvallâh*'ın sevabı Kur'ân-ı Kerîm'in üçte biri kadardır. Fukaracık, cahil,

ümme, köylü, işçi, bilgisi az, okuması yok yazması yok; *Kul hüvallah* biliyor.

Bir okuduğu zaman ne kadar sevap alır?

Üçte bir, sülüs-ü Kur'an kadar sevap alır. Onun için Kur'an-ı Kerîm olarak *Kul hüvallah*'ı okuyun. Bildiğiniz sûreleri okuyun. Hatim indirin. Ezberinizi arttırmaya çalışın. Boş vakit geçirmeyin. Çünkü;

Fe innehû nûrun leke fi'l-ard. "Bu zikir ve Kur'an yeryüzünde senin için nurdur!"

yüzüne nur akseder. İçin nurlanır. Önün arkan nurlanır. Dünyan nurlanır. Evin nurlanır. Kesen nurlanır. Her şeyin nur olur.

Ve zikrun leke fi's-semâ. "Ve gökte senin bir namın yürür."

Göktekilerde seni zikrederler, demek.

Âyet-i kerîme de var:

فَاذْكُرُونِي أَذْكَرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

*Fezkürûnî ezkürküm veşkürûlî ve lâ tekfurûne.*⁸ "Ey kullarım! Siz beni zikredin, ben de sizi zikrederim."

Fezkürûnî ezkürküm. "Siz beni zikredin, ben de sizi daha güzel zikrederim."

⁸ 2/Bakara, 152.

Allah *celle celâlüh* söylüyor. Allah kulunu zikredecek. "Benim Ahmet kulum, benim Mehmet kulum, benim Esad kulum..." diye Allah zikredecek.

Fezkürûnî ezkürküm. "Siz zikredin, ben de sizi zikrederim."

En hoşuma giden tabirlerden biri, her zaman söylüyorum:

f. Hacıların Adı Nedir?

Hacıların adı ne?

Duyûfu'r-rahmân.

Duyûf ne demek?

"Misafir" demek.

Duyûfu'r-rahmân ne demek?

Biz, Rahman olan Allah'ın misafirleriyiz.

O ne demek?

Evini ziyarete geldik. Beytullah, Allah'ın evi; biz de Allah'ın kulu. Kalktık, kabileler hâlinde Allah'ın evini ziyarete geldik.

Ev sahibi Allah bizi mükâfatsız döndürür mü?

Allahu Ekber!

Allahu Teâlâ hazretleri vaat etmişken kullarını mükâfatlandırmaktan döner mi, vadinden hulfü var mı?

Allahu Teâlâ hazretleri bir kulunun tövbesine çölde yolunu kaybetmiş insanın yolunu bulmasından daha çok seviniyor. Susuzluktan ölecek hâle gelmiş insanın pınarı bulup çeşmeyi bulup da su içip de ölmekten kurtulmasından daha çok seviniyor.

Evlenmişler, yıllar yılı çoluk çocukları olmamış da elli yaşında bir çoluk çocuğu akim, kısır bir karı-kocanın bir çocuğu oluvermiş; nasıl sevinir?

Allah bir kulunun tövbesinden öyle memnun oluyor, rahmetini vermek için bahane arıyor.

Evine gelmiş kulunu mahrum döndürür mü?

Ama misafir edepsiz olmasın!

Misafir eve girer de ev sahibini saymazsa evi karıştırırsa evi pisletirse kovulacak iş yaparsa olur mu?

Onun için edebe riayet etmek şartıyla Allah'ın misafirleriyiz. Allah hacıları mükâfatlandırarak, bizi de o arada inşaallah mükâfatlandırarak. Biz onu zikrediyoruz, o da bizi zikrediyor. Biz; "Yâ Rabbi! Ya Allah, ya Rahmân, ya Hayy, ya Kayyûm..." diyoruz; O da, "Ya kulum!" diyor. Gökten melekler de

zikrediyorlar. O bakımdan zikrullahı burada çok yapacaksınız. Alışacaksınız, bıkmayacaksınız, bıkmamaya alışacaksınız. Sevmeye alışacaksınız. Zikrullahın tadını tadacaksınız, tadına âşık olacaksınız, devam edeceksiniz.

Arafat'ta ne yapacaksınız?

Arafat'ta çadırlar var, o çadırdan bu çadıra ziyaret; Gelsin ayranlar, meşrubatlar, meyveler...

“Nasılsın, ne haber, iyi misin, hoş musun?..”

Yahu Arafat sohbet yeri mi?

Sakın ha, asla! Arafat zikir yeri, yalvarma yeri! Bizim hacı kardeşlerimiz suları buldukları için buralarda yıkanıyorlarmış, taranıyorlarmış vs.

Yahu burası Allah'ın karşısında aczini, fakrını, yoksulluğunu, biçareliğini; boynunu büküp de arz etme, Allah'a kendisine acısın diye kendisini acındırma yeri. Burası süslenme yeri değil ki! Toza toprağa bulanma yeri. Saçın sakalın birbirine karışma yeri. Baş açık, yalın ayak Allah'ın dergâhına varma yeri, yalvarma yeri. Mahşer gibi bir şey.

Kimin kime faydası oluyor?!.. Herkes arabaya ben bineceğim, diye koşturuyor.

Nefsî, nefsi... diye âhiretteki gibi herkes kendi nefsinin peşinde. Ötekisini itiveriyor, dirsek çeviriveriyor. Bunun için tabii zikrullahla meşgul olacaksınız.

“Dilini de ağzının içine sok, kapat mahzene, tıka oraya. Ancak hayır söyle, şeytanı ancak böyle yenebilirsin!”

Muhterem kardeşlerim!

Demek ki şeytan umumiyetle bizi dilimizden aldatıyor. Umumiyetle konuşmalarla, dilimizle aldatabiliyor, aldatıyor. Onun için gözünüzü açın, dikkat edin ki şeytan sizi aldatmaya fırsat bulamasın. Malayani konuşmalar, şakalar, kalp kırıcı sözler, münakaşalar vs. olmasın.

Geceleri ibadet etmek!

O da buranın önemli işlerinden birisi! Mesela biz oturmuşuz, konuşuyoruz. Siz de dinliyorsunuz, bu da ibadettir. Hatta en kıymetli ibadet ilim öğrenmek, ilim öğretmektir. Şu anda biz ibadet hâlinde olmuş oluyoruz. Elhamdülillah. Ama gece ibadeti çok sevaptır.

Rek'atâni mine'l-leyli hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fî hâ. “Geceleyin kılınan iki

rekâtçık namaz dünyadan da dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır!”

Onun için burada saatinizi teheccüt vaktine ayarlayacaksınız. Burada bir de teheccüt ezanı okunuyor.

Bu İstanbul’da var mı?

Yok. Ama burada bir de teheccütte ezan okunuyor. Eğer kalmıyorsanız duymuşsunuzdur. Bir ezan okunuyor. Daha gece, diyorsun. Saate bakıyorsun.

Bu nedir?

Bu teheccüt ezanı. Teeccüde kalksın diye teeccüde kaldırma ezanı. Sabah ezanını duyup da kalkıp abdest alıp da sabah namazına zar zor yetişme değil. Teeccüde kalkacaksınız, abdest alacaksınız, teheccüt namazı kılacaksınız.

Neden?

Muhterem kardeşlerim!

Geceleyin göğün kapıları açılır.

Yedi kat semanın melekleri, kapılarda bekçileri vardır. Miraçta Cebrail *aleyhisselam*’a bile sormuşlar:

Men ente? “Kimsin sen?”

Ene Cibril. “Ben Cebrail’im.” diyor.

Ve men meake? “Yanındaki kim?”

“Muhammed, Allah’ın Muhammed-i Mustafâ’sı!”

“Tamam, iyi, güzel. Muhammed Allah’ın Resûlullah’ı da ona bu tarafa gelmesi emrolundu mu?”

“ Evet müsaade var, emrolundu.”

O zaman açılıyor. Kolay değil.

Yatsı namazına gidiyorum. Kralın misafirhanesine açılan kapanan [kapısı] var; arabalar geçtiği zaman açılıyor, sonra kapanıyor. Herhalde saf bir Pakistanlı onun altından o tarafa geçti. Asker bu tarafa bakıyor, döndü. Arapça:

“Ne yapıyorsun?” dedi.

“Abdest almak istiyorum.” diyor.

“Defol...”

Alırlar mı insanı kralın sarayına, kolay mı sanıyorsun?

Rütben olmazsa itibarın olmazsa seni kralın sarayına almıyorlar da kapıdan kovuyorlar. Bekçinin orada arka taraftaki musluğunda abdest alacak fukaracık. Çık dışarı, diyorlar.

Muhterem kardeşlerim!

Geceleyin göğün kapıları açılıyor. Ceb-rail’e Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi*

ve sellem [için] “Kimsin?” diye soran melekler kenara çekiliyor, göğün kapıları açılıyor. İnsan bu vakitte uyur mu yahu? Uyunacak zaman mı?!..

Bizim arkadaşlardan birisi bir hacı efendinin kapısını çalmış.

“Kim o?” demiş.

“Ben... Ne yapıyorsun?”

“Oturuyorum.”

Arkadaş heyecanlı, yüksek mevkide bir arkadaş:

“Yahu şimdi oturulacak zaman mı? Kalk bakalım, yürü, yapılacak işler var...”

Almış onu, başka yere gitmişler.

Şimdi yatılacak zaman mı? Mekke’ye yatmaya mı geldin yahu?!..

Yatmak istiyor idiysen yazlıklar vardı. Tekirdağ’a kadar bütün Marmara sahilleri, Çanakkale’den İskenderun’a kadar bütün Ege ve Akdeniz sahilleri yazlık dolu. Eğlence yerleri dolu, rahat yerleri, tatil yerleri dolu. Sen tatil yapmaya mı geldin?!..

Allah saklasın. Âhir zamanda Ümmet-i Muhammed’in zenginleri hacca gezmeye geleceklermiş. Allah saklasın. Allah bizi öylelerinden etmesin. Hacı desinler [diye] alimleri

gösterişe geleceklermiş. Fakirleri dilenmeye geleceklermiş...

Hani, nerede Allah rızası için gelen? Nerede sırf Allah rızası için Allah emretti diye ibadet eden?..

Onun için göğün kapılarının açıldığı o zamanda teheccüt vaktinde gece ibadetine kalkacaksınız!

وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

*Ve'l-müstağfirîne bi'l-eshâri,*⁹ zümresinden seher vakitlerinde Allah'a tevbe istiğfar edeceksiniz.

“Yâ Rabbi! Ben senin beytini ziyarete geldim. Sen bu Kâbe'nin Rabbisin. Bu Mescidi Haram'ın Rabbisin. Zulmetlerin, nurların Rabbisin. Yerlerin göklerin Rabbisin. Âlemlerin Rabbisin. Ben de senin kulunum. Ben sana layık kulluk edemedim. Çok pişmanım. Çok perişanım, çok çaresizim. Çok dertliyim. Derdime çare aramaya geldim buraya yâ Rabbi! Benim işim ne olacak yâ Rabbi? Haramlara bulaştım, günahlara daldım çıktım şimdi benim hâlim ne olacak? Sen affedersen edersin,

⁹ 3/Âl-i İmrân, 17.

affetmezsen ben nereye gideyim? Derdimi kime anlatayım, ilacımı nereden bulayım?.. diye ağlayacaksın, secde edeceksin! Burası ibadet yeri, Allah'la tanışma buluşma ve gece sohbeti yeri!

Millet yalnız kalmaktan korkuyor. Yalnızlık büyük bir nimet! Büyük insanların gıdası yalnız kalmak, evliyâullahın işi! Etrafımdaki adamlar bir gitse de yalnız kalsam, diye onlar yalnızlığı isterler. Millet de “Gitme yahu, biraz daha oturalım. Biraz daha çene çalalım...” diyor. Gafiller, insanlarla sohbeti istiyor. Ârifler “İnsanlar gitse de Rabbimle sohbete geçsem...” diye onu istiyor.

Onun için gece seccadenizi yayacaksınız, gözünüzü kapayacaksınız; ağlayacaksınız, yalvaracaksınız, tevbe edeceksiniz, istiğfar edeceksiniz, mü'min kardeşlerinize dua edeceksiniz. Bosna'daki kardeşlere dua edeceksiniz. O evlere o askerler giriyor, o kadınlara neler yapıyor kızlara neler yapıyor? O erkekleri nasıl dövüyor, nasıl yaralıyor, nasıl öldürüyor? Karabağ'da, Nahcivan'da, Bakü'de, dünyanın bilmediğimiz yerlerinde zavallı müslüman kardeşlerimiz ne yapıyor? Biz onların yerinde olsaydık ne yapardık?!..

Silahım olsa dövüşürüm ama silahım yok, ne yapacağım!

Adamın elinde muazzam silahlar var. Bir şey yapamıyor. Evine gelmiş, eli kolu bağlı; gözünün önünde çocuğunu öldürürse ne yapar? Allah saklasın, ne yapacağız?!..

الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ

ed-Duâu silâhü'l-mü'mini. “Mü'minin silahı duadır!”

Açarız elimizi, bükeriz boynumuzu; “Aman yâ Rabbi!..” deriz. Yalvarırız, ağlarız. Rabbü'l-âlemîn her şeye kâdir. Bizim yalvarmamızdan lütfeder, onları da kurtarır. Ümmet-i Muhammed'e dua edeceğiz.

En faziletli dua *Allahümmerham ümmete Muhammedin rahmeten âmme* demektir. Duaların en faziletlisi; “Yâ Rabbi! Ümmet-i Muhammed'e umumen rahmeyle!” demektir.

Kendinize de dua edin, o da hakkınız. Yediğiniz önünüzde, yemediğiniz ardınızda. Cebinizde para var; karnınız tok, sırtınız pek! Güzel, asansörlü binalarda oturmuşsunuz. Asıl fukarâ-i müslimîne zuafâ-yı müslimîne, o öteki muhtelif diyarlardaki kardeşlerimize acıyın, asıl onlara dua edin!

“Ben onlara dua ederken kendim ne olacağım?”

Sen merak etme! Sen ona dua ederken başucunda bir melek;

Âmin ve leke mislühû, diyor. Sen ona dua edince melek sana âmin diyor, o da sana dua ediyor.

Meleklerin duası senin kirli ağzının duası gibi de olmaz. Onun için sen Ümmet-i Muhammed’in iyiliğini iste!

Ümmet-i Muhammed ne kadar perişan, görüyorsunuz!

Ümmet-i Muhammed; çıplak, aç, görgüsüz, bilgisiz, eksikli, kusurlu, kaba saba... Birbirleriyle anlaşmıyorlar, dilleri uyuşmuyor, örfleri uyuşmuyor. Kadınlar bir acayip, erkekler acayip. Karman çorman namaz kılıyorlar. Dini bilmiyorlar... Çok kusurlu, çok [kusurları] var. Onun için çok dua edin! Gece ibadetini ihmal etmeyin!

g. Arefe Orucu

Bugünler oruç tutmak da çok sevap!

Zilhicce'nin ilk on günü oruç tutmak çok sevap! Hele hele arefe gününde oruç tutmak

çok büyük sevap. Allah'ın pek çok kulunu affettiği bir gün.

Ama [arefe orucu] hacılar için değil. Hacılara mekruh, doğru değil.

Ben bir kere bir hata ettim:

Arafat'ta; "Ben gencim, tutarım." dedim, neredeyse bayılıyordum! Oruç tutunca insan su içmeyince filan susuz kaldı mı çadırın üstünden bile insana güneş vuruyor. İnsana gece bile vurmuş. Güneş çarpması gece bile olurmuş.

Medine'de bir arkadaş anlattı: Teyzesi gelmiş. Bir hafta gündüz hiç dışarıya çıkmamış, hep geceleri dolaşmış. Bir hafta sonra evde kusmaya başlamış. Yemek yiyemiyor. Almışlar hastaneye götürmüşler. Doktorlar demiş ki;

"Güneş çarpmış."

"Olamaz. Olamaz çünkü güneşe hiç çıkmadı. Hep gece gezdi." demişler.

"O gündüzün radyasyonu gece bile ona tesir eder." demiş.

Belki gündüz çıkan daha da şerbetleniyor, aşılانmış oluyor. Belki ona o kadar vuruyor. Onun için sizler sakın ha arefe günü oruç tutmaya kalkmayın çünkü orada ibadet

edeceksiniz; yürüyeceksiniz, meşakkat çekeceksiniz. Orada kuvvetli olmak lazım. Ama hiç olmazsa evdeyken oruç tutabilirsiniz. On gün oruçlarını tutarak sevabınızı arttırmaya çalışın. Oruç da çok sevap olduğundan bu mübarek belde de biraz oruç tutun! Her ne kadar;

Leyse mine'l-birri e's-siyâmu fi's-sefer.

“Seferî insanların oruç tutması takvâdan değildir, birr ü takvâdan sayılmaz.” denmiş ama kitaplarımızda özellikle hacıların bugünlerde buralarda oruçlu olması ayrıca tavsiye edilmiş. Demek ki alimlerimizin bir bildikleri var. O bakımdan münasip günlerde vaktinizi, zamanınızı oruçla değerlendirmeye gayret edin! Allah hepinizden razı olsun. Geceniz hayır olsun

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

3 Zilhicce 1412 / 04.06.1992

Mekke

[Bütün HAC VE UMRE SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

